

ЕВРОПЕЙСКА
СМЕТНА
ПАЛАТА

BG

Реч

18 януари 2021 г.

Реч на г-н Клаус-Хайнер Лене — председател на Европейската сметна палата

Представяне на Годишния доклад на ЕСП за 2019 г.

Месечно пленарно заседание на Европейския парламент (Брюксел)

18 януари 2021 г.

**В случай на различия,
предимство има устното изложение на речта.**

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Уважаеми г-н Председател

Уважаема г-жо Hohlmeier,

Уважаеми докладчици и докладчици в сянка относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета,

Уважаеми членове на CONT,

Уважаеми г-н комисар (Hahn),

Уважаеми представители на председателството на Съвета,

Дами и господа,

Живеем във време, изпълнено с предизвикателства. Както винаги в Европейския съюз големите кризи водят до големи стъпки напред и до иновации, които считахме за невъзможни само допреди няколко месеца.

Благодарение на упоритостта на този парламент, важните решения и споразумения, които оформят финансите на ЕС за следващите седем години, бяха приключени навреме. Използвам възможността да поздравя също и досегашното председателство на Съвета и Комисията. Сега можем да обърнем поглед към, надявам се, бързата ратификация на решението за собствените ресурси от държавите членки.

Радвам се, че съм тук заедно с моя колега Тони Мърфи — членът на ЕСП, който отговаря за изготвянето на Годишния доклад, за да представим пред вас и да обсъдим Годишния доклад на Сметната палата за 2019 година.

Поради специфичните обстоятелства, дължащи се на развиващата се криза с COVID-19, тазгодишната презентация се провежда малко по-късно от обичайното. Но това може да се приеме дори като **предимство**, тъй като Комисията по бюджетен контрол вече е напреднала значително в работата си по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета. Така информацията, която сте получили през последните няколко седмици, също може да допринесе за нашия дебат, а това е положително обстоятелство.

Изключително важно е политическите решения, които вземате или подкрепяте в тази пленарна зала, да бъдат преобразувани в практически резултати, за да е възможно да се прецени кои действия са имали успех и кои не са, и как ситуацията може да бъде подобрена. За това допринасят задълбочените и независими одити, извършвани от Сметната палата.

Нашите констатации за 2019 г. вече са добре известни. Сметната палата изразява становище без резерви както относно надеждността на отчетите, така и относно редовността на приходите.

По отношение на разходите изчисляваме, че общият процент грешки остава **стабилен** — **2,7 %** за 2019 г., в сравнение с 2,6 % за 2018 г. Това общо твърдение, разбира се, прикрива значителни различия между различните области на политиката.

В областта на **конкурентоспособността** Сметната палата изчисли увеличен процент грешки (**4 %**), който е свързан предимно с недопустими разходи.

В областта на **природните ресурси** отбелязваме подобрения, с които изчисленият процент грешки е сведен до **1,9 %**.

В областта на **администрацията** Сметната палата не откри съществени грешки, какъвто беше случаят и през последните години.

Сметната палата изчисли, че грешките в областта на **сближаването** са в размер на **4,4 %**, като се вземат предвид корекциите, направени от органите на държавите членки. Това е по-малко от миналата година, но все още е съществено. Ако националните органи и Комисията успеят да преодолеят откритите от нас недостатъци в собствените си оценки на процента грешки през следващите години, Сметната палата ще бъде в състояние да използва в по-голяма степен работата на одитните органи на държавите членки, но все още не сме достигнали този етап. Известна ми е твърдата решимост на Комисията да постигне тази цел и се нуждаем от големи усилия на всички равнища, за да я осъществим.

Дами и господа,

В продължение на няколко години Сметната палата прави разграничение между разходите, които счита за **високорискови** (например в областта на сближаването, където управлението е споделено с държавите членки), и тези, които счита за **нискорискови**. Високорисковите разходи съдържат съществено ниво на грешки, изчислено на **4,9 %** (2018 г. — 4,5 %). Но това, което наблюдаваме през 2019 г., е че **делът** на високорисковите разходи, по-специално в областта на сближаването, се е

увеличил (53 %). Това само по себе си не е проблем, но то означава, че съществено ниво на грешки понастоящем засяга по-голямата част от одитната популация на Сметната палата — следователно грешките са широко разпространени. Ето защо за финансовата 2019 година Сметната палата реши да изрази **отрицателно становище** относно разходите, вместо становище с резерви както в предходни години.

Това само по себе си **не** следва да се разглежда като някакво обвинение срещу Комисията — след като всички **органи на държавите членки** управляват приблизително 74 % от разходите на ЕС. Всеки субект има своята функция във веригата и прекомерното опростяване в този случай няма да ни помогне. Това също така **не** следва да се разглежда като някаква **крачка назад** във финансовото управление на ЕС. Ако разгледаме ситуацията отпреди десет години, можем да кажем, че сме изминали дълъг път.

Отвъд генералния извод за 2019 г., заключенията ни относно различните разходни области са **много разнородни**. Уверен съм, че ги разглеждате в контекста на подготовката на решението на Парламента за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета.

Уважаеми г-н Председател, дами и господа,

Бих искал да подчертая три широкообхватни въпроса, преди да продължим напред.

На първо място, би ми се искало вместо дебата относно процедурите за номиниране в Европейската прокуратура, който ще проведете по-късно тази седмица (въпреки че тези процедури са много важни), вече да виждахме действията на прокуратурата, насочени активно към **защитата на финансовите интереси на ЕС** срещу нередности и измами, по същия начин, както се защитават националните финансови интереси. Крайно време е да осигурим на Европейската прокуратура необходимите ресурси и условия да започне работа. Известна ми е твърдата непоколебимост на главния прокурор и на всички вас да реализирате това. Сметната палата, разбира се, е ангажирана да подкрепи тези усилия във всеки възможен момент, съобразно нашите одитни правомощия.

На второ място, Сметната палата отбелязва, че докладите ѝ се посочват като един от възможните източници на информация за качествените оценки, извършвани от Комисията съгласно Регламент 2020/2092 („общ режим на **обвързаност с условия** за защита на бюджета на Съюза“). Като признава очевидното, а именно, че „съществува ясна връзка между зачитането на принципите на правовата държава и ефективното изпълнение на бюджета на Съюза в съответствие с принципите на доброто финансово управление“, законодателят на ЕС очертава една граница, която ще трябва да бъде

практически наложена, когато това е необходимо. Приветствам факта, че няколко от нашите препоръки бяха взети предвид по време на законотворческия процес, по-специално позицията на окончателните получатели или бенефициенти на средствата, отпускани от ЕС.

На трето място, Сметната палата неколккратно насочва вниманието към факта, че много държави членки продължават да изпитват затруднения при **усвояването** на средствата от ЕС, независимо от целите или изискванията, определени на политическо равнище. Тези затруднения са допринесли за увеличение на неразплатените поети задължения („*reste à liquider*“), които достигат 298 млрд. евро в края на 2019 г. Това означава, че тези средства все още предстои да бъдат използвани по предназначението, определено от законодателите. Засегнатите държави членки трябва да предприемат спешни мерки за преодоляване на този проблем, свързан със закъсненията при разходването на средства.

Бих искал да използвам възможността, предоставена от нашия дебат, за да отправя и два по-скоро практически коментара, насочени към бъдещето.

С началото на инициативата „Next Generation EU“ през идните години ще сме свидетели на почти двойно увеличение на разходите на ЕС. Вече обсъдихме този въпрос в Комисията по бюджетен контрол при последната ни среща през ноември. Бих искал да ви информирам, че понастоящем Сметната палата разглежда какво означава това за нашите одитори от гледна точка на техните **задължения** и от гледна точка на необходимите ресурси. Изглежда очевидно, че това ще има отражение и върху **човешките ресурси**, и се надявам да мога да ви предоставя допълнителна информация по този въпрос в скоро време.

На последно място искам да спомена пилотния „Доклад относно изпълнението на бюджета на ЕС — състояние в края на 2019 година“ на Сметната палата, който беше изготвен в отговор на желанията, изразени от Парламента, с цел по-голямо фокусиране на одитната ни дейност върху изпълнението на бюджета на ЕС и оценка на информацията, която Комисията предоставя по този въпрос.

Дами и господа, позволете ми да приключа със следните думи:

В тези времена на криза държавите членки и Европейската комисия носят огромна отговорност за доброто и ефективно управление на финансите на ЕС. Годишният доклад на ЕСП, който с удоволствие обсъждам днес с Вас, показва, че са необходими **допълнителни усилия**. Вие, като

пряко избрани членове на Парламента, имате **важното задължение** да упражнявате законодателен и политически контрол, за да направите така това да се случи.

Благодаря Ви за вниманието.